

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.

Autor/autorka práce: Lucie Hančilová
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Výtvarné hry Miroslava Horníčka
 Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Šmied, Ph.D.
 Rozsah práce: 109 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☐	☒
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☒	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☒
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☐	☒	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☐	☒
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒		☐	
Práce přináší nové poznatky	☐		☒	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☐		☒	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Volbu málo předpracovaného tématu si diplomantka ještě zkomplikovala soustředěním na amatérskou výtvarnou produkci Miroslava Horníčka. Nemusela by to být komplikace, kdyby spojení využila k řešení otázek, jež vyvstávají naléhavěji právě ve spojení koláže jako „uměním, které mohou dělat všichni“ s amaterismem. Diplomantka si ovšem přes důkladnou obeznámenost s výtvarnou částí Horníčkovy pozůstalosti mnoho otázek neklade a specifika obou pólů jakoby nevnímala: Miroslav Horníček se v textu setkává jako regulární umělec s Jindřichem Štyrským a Toyen, je srovnáván s Bohumírem Matalem, Fridou Kahlo či Jiřím Kolářem, za jeho předchůdce jsou prohlášeni Kurt Schwitters a Max Ernst (s. 37). Hojně se tu mluví o nůžkách a lepení, ovšem v popisu Horníčkových koláží místy autorka používá stejný pojmový aparát, jaký by použila k popisu kresby nebo malířského díla. Nedostatečné je tak již základní uchopení předmětu. Několik otázek sice zaznívá v závěru, ty ale měly padnout mnohem dříve. Také rozměr hry, který se dostal přímo do názvu práce a mohl poskytnout klíč k řešení uvedených problémů, není nijak využit, a jádro koláže, k němuž se práce dobrala, by snad obstál v populárním, ne ovšem v odborném textu. Hlavní problém práce nespočívá v jejím předmětu, v dílech, o nichž nejsme textem přesvědčeni, že jsou plnohodnotně umělecká, ale v tom, že se s nimi jako s uměleckými díly adekvátně nenakládá prostředky naší vědní disciplíny. Vývoj koláže autorka sleduje od prvních bizarreries, adekvátní pozornost věnuje kubistickým papiers collés jako skutečnému počátku a využití koláže v dadaismu, poetismu a surrealismu. Zvláště u přehledu české koláže ale nejde o analytický výklad v kontextu výtvarného umění, jen o výčet jmen umělců, někdy nahodilý (Antonín Balšánek), v němž se bez souvislosti vedle sebe ocitají například Kamil Lhoták a Libor Fára či Jiří Trnka a Běla Kolářová. Oba historické přehledy zatěžují chyby, např. Robert Rauchenberg a Jasper Johns byli zařazeni do skupiny De Stijl. Svou solidní znalost výtvarného materiálu autorka valně nezúročila. Co jsou namátkou platny příklady koláží manipulujících s anatomii lidského těla, jež diplomantka vybrala z díla Jindřicha Štyrského, Františka Grosse, Karla Teigehe a Adolfa Hoffmeistra, když pak jen uvede tři koláže Horníčkovy s tím, že se v nich „setkáváme s anatomickými prvky lidského těla“ (s.56), a přidá Horníčkův mystifikační doprovod. Zde vidím další vážnou slabinu: Nekritické použití Horníčkových textů jako přímého pramene k obsahové interpretaci koláží je absurdní, nejde o program výtvarného díla, většinou spíše jen o zpětnou reflexi, sekundárně znejasňující významy nebo je podsouvající tam, kde primárně nejsou. Slibná frekvenční analýza témat a obsahových elementů pak nepřinesla více než zjištění, že se u jiných autorů objevují také. Ne vše je v textu funkční, otázky po smyslu klade například 4. kapitola. Jako kriticky nízkou musím hodnotit jazykovou úroveň předložené práce. Mnohomluvný text je plný vágních, nepřesných či významově rozostřených formulací, falešných kauzálních vazeb, banalit a klišé. Namátkou zvolené příklady: „Jelikož se autor nepovažoval za výtvarného umělce, domnívám se, že jeho umělecká sbírka není zastoupena v žádné galerii či muzeu výtvarných umění.“ (s. 8) „Čím více nečekanější prvky, tím k větší jiskře docházelo.“ (s. 14) „To jej vedlo k lásce k výtvarnému umění, především modernímu malířství, což se později projevilo skrze lepení koláží.“ (s. 22) Z formálních nedostatků práce musím upozornit na obvyklou nemoc poznámkového aparátu, kde část zkrácených bibliografických odkazů nemá v příslušném oddílu odpovídající odkaz plný (např. KUNDERA 1983, ŽÁK 2002, PADRTA 1993, POHRIBNÝ 1993 ad.). Především ale na absurdní fakt, že autorka v jinak kvalitní obrazové příloze zásadně neuvádí autory reprodukováných děl.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

--

Doporučení práce k obhajobě	nedoporučuji
------------------------------------	---------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 26. srpna 2018

Podpis: